

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Ab. 52. j

I. N. J. 6
DISPUTATIO VI.
SELECTARUM
THESIUM
JURIS CERTI & CON-
TROVERSI

Ex Tit. j. d. R. D. d. Reb: corp. & incorp.
d. S. U. & R. P. d. Usufr. d. Usu & Hab: iisque
Titulis π. C. Just. Theod: Libb: βασιλικ. & ✕.
respondentibus.

Quam
P R Æ S I D E
JOHANNES CHRISTO-
PHORO *Bolk*

J. U. D. & P. P.
JOHANNES FRIDERICUS
WIELKY, Reg: Bor.
RESPONDENS

publicè defendet
IN AUDITORIO MAJORI
A. cl. lcc. LXXXI.

REGIOMONTI.
PRÆLO REUSNERIANO.

V I R O

*PRÆ-NOBILISSIMO, AMPLISSIMO ac
CONSULTISSIMO,*

**DN. FRIDERICO
KUPNERO,**

Serenis: Electoris Brandenb:

**CONSILIARIO GRAVISSIMO,
CAMERÆ IN BORUSSIA MAGISTRO,**

nec non

BELLI - COMMISSARIO

benè merentissimo,

**DOMINO SVO COLENDISSIMO,
PATRONO ac MÆCENATI CERTISSIMO,**

in

ulterioris Benevolentia incitamentum

atque

devotæ submissionis argumentum,

Hoc quaecunque

Specimen Academicum,

eâ, quâ par est, reverentiâ

consecrat & offert

humillimè

Johannes Fridericus Wielky,

Respondens.

Titulis *J. d. R. D. & A. R. D. d. Reb. corp. & incorp. d. Servit. Urban. & rust. præd. d. Usufr. ac de Usu & Hab: respondent in π. Tit. d. R. D. Lib. 41. Tit. 1. d. A. R. D. & Tit. 2. d. Acq. vel amitterda poss. nec non Liber VII. & VIII in Cod. Justin. d. Acqv. & recin. possesf. d. Alluv. & palud. d. Usufr. & hab: & minist: Serv. d. Servitutibus & quâ. in Cod. Theod: lex 5. Unde Vi. In libb. βασιλικ: lib. 46. Tit. 3. d. R. D. & qual. Lib. 50. Tit. 16. d. acquirendo per allvo: dominio Tit. 1. d. dominio variis modis per longam possessionem acq: Tit. 2. d. dominio per possessionem & detentionem & acq. eor. qui in nostra potestate sunt, acquirendo, Lib. 58. Tit. 1. usq; ad Tit. 7. inclusivè & in π d. Eccles. edificand. & repar. d. Sepult. d. Immun. Ecclesiar. cæmit. & rer. ad e. pertin:*

II. Continetur in his titulis I. divisio rerum, qua sunt aliæ divini juris, ut res sacræ, religiosæ & sanctæ §. 7. j. d. R. D. l. 6. §. 2. l. 8. π. eod. d. l. 6. §. 2. 3. & 4. π. l. 7. §. 1. & 2. & l. ult. βασιλικ: eod. t. t. π d. Eccles. edif. & reparand. d. Sepult: d. Immun: Eccles: & cæmit: vel humani juris, hæ sunt vel extra patrimonium, ut res communes §. 1. j. d. R. D. l. 2. §. 1. π. & βασιλικ: eod. publicæ §. 2. j. d. R. D. l. 4. §. 1. π. & l. 3. βασιλ: eod. & Universitatis §. 5. j. d. R. D. l. 6. §. 1. π. & l. 5. βασιλ: eod. vel in patrimonio, quæ in singulorum hominum possunt esse dominio, cujus modi acquirendi J. G. explicantur in §. 11. 12. 13. & seqq. usq; ad fin: j. d. R. D. t. t. π. d. A. R. D. t. t. π. & C. Just. d. A. P. t. t. C. Just. d. Alluv: & palud: lex 5. C. Th. Unde Vi. t. t. βασιλ: d. Dom: Acquir: & tit: seq: d. dom. e. qv. in n. pot: sunt acq: 2. Altera Divisio, quâ res sunt vel corporales vel incorporales t. t. j. d. Reb. corp. vel incorp: ad res incorporales referuntur Servitutes tum reales t. t. j. d. Servit: præd. Urb. & rust. t. t. π. d. Servit: d. S. II. P. d. S. R. P. Comm: præd: tam urb. quàm rust: Si Servit: vind. vel ad al. pertin. neg: Quemadm. Serv. amitt: t. t. C. Just. d. Serv: & aq. t. t. βασιλ: d. Servit. d. S. U. P. d. S. R. P. d. Comm: præd. Si Servit: vind: Quemadm. Serv: amitt: d. Servit: & aq. tum personales t. t. j. d. Usufr. d. Usu. & Hab:

*Hab: t. t. π. d. Usufr. & quemadm. quis ut: d. usuf. acer. Qu. di. U-
suf. leg. ced: Quib. mod. ususfr. vel usus amitt. d. ususfr. ear. rer.
q. us. conf. vel min: Si ususfr. pet. vel ad al. pertin. neg. p. t. t. C.
Justin. d. Usufr. & Hab. in βασιλ: Tituli π. repetuntur.*

III. Res sacrae dicuntur, quae ritè per Pontifices Deo conse-
cratae sunt §. 8. j. d. R. D. Dicitur etiam locus publicus sacer, quan-
do Princeps eum dedicavit, vel dedicandi dedit potestatem l. 9. §. 1.
eod. Vel quia olim per summum Magistratum facta est consecra-
tio, praesente tamen Pontifice Maximo praefate carmen. *Alexand.
Neapol. l. 6. c. 14. & l. 5. c. 8. Liv. l. 2.* Vel quia principes ipsi olim
simul Pontifices maximi fuere *Dio lib. 53. hist. Zosimae lib. 4. Hist.
eodque modò idem quod in §. 8. j. dicitur per Pontificem esse con-
secratum, dicitur quoq; in l. 9. §. 1. π. eod. quia tum Princeps erat
Pontifex Bachov. ad πρωτ. p. 278. Hahn. ad tit. d. R. D. in observ.
sbeor. pract.*

IV. Variæ Sectæ atq; Gentes sepulturam contempserè, *Theo-
dori* nihil interfuit, humine an sublimè putrescat *Cic. 1. quest. Tuscul.
Senec. d. tranq. anim. Diogenes* se inhumatum abjici iussit. *Stob.
serm. 122. Demonactes* jam moriturus avibus objici sese praecipit,
ut & mortuus alicui usui esse possit. *Erasm. l. 8. Apophtheg. Zisca
Hussitarum* Dux mortuo sibi pellem detraherent, relictoque feris
cadavere ex cute tympanum, quo in praeliis uterentur, faciendum
praecipit, ut hostes sicut vivi ipsius aspectum fugerint, ita nec mortui
sonum audire valerent *Aen. Sylv. l. 3. d. Reb. gest. Alph. Seneca ep. 92.*
statuit, ut quo receptaculum suum conferretur, ignis illud exureret,
an ferae distraherent, an terra contegeret, nihil magis ad se, quàm
secundas ad editum infantem pertinere. *Parthorum* sepultura aut
avium aut canum erat laniatus, & ossa tantùm terrâ obruebant te-
ste *Justino l. 41. c. 4. Iberi & Hircani* defunctorum cadavera vul-
turibus & canibus sepulchralibus objecerunt *Sil. Ital. l. 11. Pun. De
Caspis* idem notat *Porphyr. lib. 4. πει τῶν ἐμψύχων ἀποχῆς.*
Chii combustis cadaveribus in mortario ossa contundebant, eadem-
que imponentes navigio in altum navigabant, ac cribrò ad vento-
rum flatus dispergebant. *Essedones* Scythiae populi parentum suo-
rum cadavera dentibus laniare, pecorumq; carnibus mixta convivis
apponere solebant, teste *Luciano πει πένθης. De Uxoribus Thra-
cum*

cum eas ad mariti funus mactatas fuisse refert *Herod. in Terpsichore* his verbis: *Singuli plures uxores, quorum ubiquis decessit disceptatio magna fit inter uxores, acri amicorum circa hanc rem studio, quenam dilecta fuerit à marito præcipue. Quæ talis iudicata est & hunc honorem adeptæ, ea à Viris & mulieribus exornata ad tumulum à suo propinquissimo mactatur.* Sed hos Philosophos & Populos feris animantibus esse feriores aq̃e ratione quàm maximè recessisse est extra controversiam. Sicut enim nullum in homine est factum laudabile, cuius non vestigium author Naturæ in aliquo animantium genere posuit, ita & sepeliendi studium sanctè inter quædam servavit, de apibus testatur *Virgil. 4. Æneid. Plin. l. 11. c. 18.* Delphinos simulac cadaver conspiciunt ad sepulturam tollere, author est *Plin. l. 9. c. 8.* Idem de formicis & hirundinibus asserit *l. 11. c. 19. Ælian, l. 5. c. 49. Plutarch. lib. utr. anim. plus rat. hab. quàm aquat.* Grues sepulturæ operam dare docet *Ælian. l. 2. c. 1.* Etsi verò instinctus quibusdam feris animantibus insitus non ita rationi humanæ commendetur, ut per modum præcepti juris naturalis sit necessarius, nihilominus tamen debetur id defunctis ex humanitate, misericordiâ & pietate tanquam naturale debitum *l. 14. §. 7. π. d. Relig. humanum atque pium est sepelire defunctos l. 9. C. d. Heret.*

V. Hujus pietatis *Græci* studiosissimi fuere, quippe apud quos lex erat, ut si quis in insepultum cadaver incideret, omni parte id terrâ obrueret, & ad occasum spectans sepeliret *Ælian. l. 5. c. 14.* Et apud *Ebræos* Pontifex Maximus, licet alioqui rei ulli funebri interesse vetaretur, insepultum tamen repertum sepelire jubebatur *H. Gr. d. I. B. & P. l. 2. c. 19. §. 13.* Imò apud *Romanos* tanta fuit cura in sepeliendis corporibus, ut hereditate eum indignum judicarent, qui defunctum non debitè sepeliisset *l. hereditas D. d. Her. pet. l. militis C. eod.* Nostris moribus privatus propriâ autoritate locum sepulturæ destinare & Religiosum facere nequit, quia locis publicis utimur, & regulariter jus sepulturæ Ecclesiæ debetur paræciali, in quâ quis Sacramenta recepit, & verbum Dei audivit *c. 1. §. d. Sepult.* Consecratio apud Pontificios competit Pontifici *c. 7. c. f. X. eod.* ut ita, juxta eorum sententiam, arceantur immundi spiritus & Dæmones, quos corpora mortuorum frequentare credunt *Tholof.*

l. 2. c. 13. n. 2. Clarisf. Dominus Struv. E. 3. 9. 72. Gerhard. in loc. Theol. loc. d. mort. §. 81. Apud Nostros politicum censetur esse jus constituendi cæmeteria *prælaud. Dominus Struv. d. l.* Sed constituiebantur apud Romanos extra mœnia, nam *L. XII. Tabb.* hominem in urbe nec concremari nec humari præcepit *Kirchm. l. 1. c. 1. Cic. l. 2. d. Legib.* ne aër in urbe & imprimis in templis conclusus vaporibus è sepulchris exhalantibus vitietur. Halitus enim tantò copiosiores exhalant, quantò locus est conclusior, obq̄, frequentiam hominum tepidior. Imò arena & terra, in quâ plurima mortuorum cadavera computruerunt, tota est imbuta materia foetida, quam apertis sepulchris ad vivos exhalare necesse est *Kecker. System. pol. l. 1. c. 13.* Sed hodie etiam intra mœnia & plerunq̄, in templis constituuntur, ut Cognati, quoties ad sacra veniunt, suorum recordari, sepulchra eorum amplecti, inque illa lachrymas profundere queant *N. Leon. 53.* quod si sepeliri prohibiti de facto sepeliantur, ossa eorum exhumari jubentur *c. Sacris 12. §. d. Sepult.*

VI. Non desunt rationes probabiles illis, qui maris libertatem defendunt, quia Oceanus immensus & infinitus nullis limitibus naturâ aut manu positus, sed imaginariâ saltem lineâ dividi potest, quod si verò talis dimensio ad possidendum sufficit, jam dudum Nobis Geometrae terram, & Astronomi cœlum distribuere & eripere potuissent; Ex hac libertate sequitur, ut liceat cuivis Genti quamlibet aliam adire & cum eâ negotiari, Deum ipsum per naturam loqui ajunt, quæ cuncta quibus vita indiget, omnibus locis non supeditavit, artibus etiam aliis alias gentes excellere voluit, sed quò illa? nisi ne singuli se putantes sibi ipsis sufficere, hoc ipso redderentur insociabiles. *Hugo Grot. in tract. d. mar. Lib. Martinus Schoonkuis in tr. d. Imp. mar. c. 2.* Magis tamen & firmiter concludunt rationes pro imperio maris allatæ à *Clarisf. Domino Strauchio in sua aureâ Diss. d. Imp. ma:* quæ etiam per multa secula apud Reges & Principes nec non Respubl. valere, ut nulla gens mari vicina fuerit, quæ non libertatem maris minuere, sibi imperium vindicare & vectigalia ei imponere ausa fuerit, sicut testatur *d. Schoonkuis d. imp. mar. c. 3. 4. & seqq.* de Cretensibus, Lydiis, Pelasgi incolis, Thracibus, Rhodiis, Phrygibus, Phœnicibus, Tyriis, Ægyptiis, Milesiis, Lesbiis, Phocensibus, Eretriensibus, Æginetis, Romanis, Gal-

lis,

lis, Anglis, Hispanis, Lusitanis, Danis, Svecis, Magno Hetruriæ Du-
ce, Venetis, Genuensibus, & Belgis. Huc faciunt *Seldeni libb. d.
mar. claus.* cui *Job: Isa: Pontanus* in nonnullis contradixit. *H. Grot.
d. j. B. & P. in not. ad L. 2. c. 2. §. 2.* eum vocat Decus seu honorem
Britanniæ, sed sententiam ejus modestè notat, dicens: eum contra-
riam sententiam proposuisse non in mari clauso, sed in Thalasso-
cratico. *Julii Pacii Discept. d. Dominio mar: Adriat: Jacob. Go-
thofredi Diss. d. Imp. mar. Tractatus hoc Seculo editi de Dominio
maris Baltici Regi Daniae subjecto & Discursus de teloneo marino af-
fectato cum refutatione.*

VII. Dominium divinum ad naturæ & gratiæ ordinem re-
latum à *Dominic: Bannes. Mandragon. q. 62. præamb. q. 2.* præteri-
mus & descendimus ad illud quod est jus perfectè omni modo &
propriâ autoritate re sua utendi, quia hoc est proprium perfecti
dominii posse re suâ uti & abuti sine cujusquam injuriâ, eo modo,
quo libuerit eam vendendo, donando, abjiciendo aut destruendo,
si non vi aut Lege prohibeatur, quia licet dominium naturâ tale
sit, ut tribuat potestatem ad quemcunq; usum, tamen hæc potestas
vi aut Lege aliquando ligatur, ne possit in actum prodire, nec inde
oritur aliqua contradictio, ut quis habeat jus perfectè disponendi
de re suâ, & tamen non liceat ei disponere, quia aliud est jus dispo-
nendi, aliud actus disponendi. Jus manet integrum, solus actus
prohibetur *Less. d. Jure & Justitiâ c. 2. q. 1.* Distinctio domini *di-
recti & utilis* juris Authoribus incognita est, nec verbis aptis & con-
venientibus concepta, cum *directum & utile* commodè quidem ad
Actiones, non verò ad *dominium* applicentur, nec ulla inter Domi-
nia detur differentia quoad *effectum* sed saltem quoad *subjecta*; ideo
optimo jure ferri potest *Dominium eminentis*, quod *strictè* pro pote-
state tantùm in res Subditorum accipitur & generatum est ortâ Ci-
vitate, ut scitè *Grot. d. j. B. & P. L. 1. c. 4. §. 2.* ait: Civili Socie-
tate ad tuendam tranquillitatem instituta statim Civitati jus quod-
dam majus in Nos & nostra nascitur, quat. ad finem illum id neces-
sarium est: & *L. 2. c. 5. §. 13.* Consociatio quâ multi patresfam. in
unum populum & Civitatem coeunt, maximum dat jus corpori in
partes, quod Majestati virtute domini eminentis ad conservatio-
nem Reipubl. competit.

VIII. Si

VIII. Si quis à non Domino, quem putat Dominum, rem aliquam emit b. f. possidet Usucapio procedit *pr. j. d. Usuc.* si verò resciscit, se rem à non Domino emisse, desinit civiliter incipitque naturaliter possidere, nihilominus pergit possidere & Usucapionem absolvit *l. 48. §. 1. π. d. A. R. D.* Si verò circa initium contractus scit alterum non esse Dominum, vitiosam statim consequitur possessionem, cujus vitium semel contractum perdurat, & successorem auctoris sui culpa comitatur *l. 11. C. Just. d. A. & ret. P.* quæ Lex ex *l. 5. C. Theod.* postremis verbis adjectâ voce *possessionum* à Triboniano est desumpta.

IX. *Apprehensionis* species esse modos acquirendi I. G. est indubium, sed de plerisq; speciebus *Accessionis* multi dubitant, ut in foeturâ animalium partus ventrem sequatur *l. 5. §. 7. d. R. V.* non esse naturale ait *Grot. d. j. B. & P. l. 2. c. 8. §. 18.* Natura enim sexuum corpora miscet, ut ita de utraq; parte sumptâ confundat, & commune utrisq; reddat quod nascitur, ita ut neuter possit quid suum sit, quid alienum discernere. Verùm Resp. foetus aliquando pars matris nunquam pars patris fuit, & in brutis animantibus longè magis æstimandum, quod mater quàm quod pater confert. Nam non est hic pertractanda *q. physica*, vaccæ magis an tauro imputari possit, ut existat vitulus? sed *q. juridica*: an is magis ad illius, an ad hujus Dominum pertineat? Atqui patris operâ parum aut nihil Domino decedit, mater autem dum uterum gerit ad alia ferè est inutilis & sollicitè alenda, ideò de jure præfertur Dominus matris Domino patris *Ziegl. ad H. Grot. d. l. Pufend. d. J. N. L. 4. c. 7. §. 4.* Idem *Grotius l. 2. c. 8. §. 22.* ait: Implantationem, Sationem & Inædificationem non tribuere dominium ex I. G. Domino soli statuit, quia sicut ex alimento jus quoddam in rem soli Domino nascitur, ita Domino seminis plantæ & arboris jus suum naturaliter non perit, & idem de ædificio cujus partes sunt solum & superficies affirmandum esse *putat.* His tamen non obstantibus ratio sua Legibus Romanis constat, quæ non hoc volunt, ut Dominus seminis plantæ vel ædificii si b. f. egit rem suam amittat, nec prohibet, ut si utraq; pars velit in communione manere maneat. Sed quia Leges nolunt aliquem cogere, ut invitus quis in communione permaneat, & verò istæ res divisionem non commodè admittant, nec extra solum servari

fervari queant, ideò in congruum visum plantæ alicui temporali so-
 lum immobile cedere. Ut tamen Dominus soli Domino seminis
 plantæ vel ædificii in b. f. constituto pretium persolvat. Pariano-
 tat circa texturam *H. Grot. d. l. Sc. §. 21.* quibus respondet *Pufend.*
d. l. Sc. §. 9. Excusari tamen potest *H. Grotius*, qui hæc ideò no-
 tavit, ne quis I, G. voce repertâ id jus intelligat, quod mutari ne-
 quit, sed diligenter distingvat naturalia præcepta ab iis, quæ pro
 certo rerum statu sunt naturalia. Hodie in apprehensionis titulo
 tum quoad *Venationem, Piscationem & Inventionem à Jure Civili*
 est recessum. *Venatio* inter Regalia refertur, nec aliter illud priva-
 ti possident quam per privilegium vel præscriptionem tanti tem-
 poris cujus initii memoria non extat. *Mynsing: cent. 5. o 29.* cum
 scientia ac patientia adversarii, per quam inducitur possessio Ser-
 vitutis pro traditione habeatur *l. fin. D. d. Servit.* qui verò nec ex
 privilegio nec præscriptione jure venationis utuntur illo abutuntur,
 & pœnam incurrunt à Majestate præfinitam, quam quidem Maje-
 stas pro arbitrio exacerbare potest, quoties multis personis gras-
 santibus exemplo opus *l. 28. §. f. π. d. pœn.* sibi tamen non malè
 consulat, si eam ad mortem non extenderit, licet enim iudex qui
 extra ordinem, quamcunq; velit sententiam ferre, possit, vel gravi-
 orem vel leviolem tamen utroq; modo rationem excedere non de-
 bet *l. 13. d. pœn.* sed secundum rationem pœna debet convenire
 delicto *l. 11. d. pœn.* ac moderanda ad modum culpæ, ne Stoica de-
 lictorum æqualitas introducatur. *Pythæus in fragm. Coll. 11. Mosaic.*
sit. 1. Sed inter pœnam capitalem gladii vel laquei & captam be-
 stiam nulla est proportio. Nec obstat *l. 2. de Abigeis*, quia in hoc
 crimine præter furtum vis publica committitur *l. 1. §. 1. eod.* *Pisca-*
tionis quoque redditus Regalibus annumerantur, nec sine Privilegio
 in fluminibus ac rivis alicui piscari concessum, etsi enim Jure Prut.
 Prov. videatur adhuc jus piscandi esse commune, ex verb. *L. 3. T. 1.*
§. 3. Dann es ist das Meer sambt dem Ufer und dessen Gestaten allen
 lebendigen Creaturen gemein/ darumb mag zu fischen oder etwas anders
 zu suchen niemand verboten werden. Restrictio tamen sequitur in
 verb. §. seq: Jedoch sol vorgedachte Freyheit in den gemeinen Wäs-
 fern zu fischen auff keine Flüßer/ Wasserbäche noch einige See- Teiche
 oder Heller &c. Rectè tamen Academia nostra Regiomontana ex
 speciali Privilegio, cujus verba: Und mehr sollen offtgendrier Unser
 Universität

Universität Professoren und Verwandten Macht und Gewalt haben in dem ganzen Pregel/ unsere Zügen ohn einigen Abbruch/ zu ihrer Fische Nothdurfft mit allerhand Gezeuge zu fischen von jedermänniglich ungehindert. sibi vindicat, & bene rei suæ familiari consuleret, si hoc Privilegio uteretur. In Comitatu Tyrolensi quoad piscandi jus his cautum: Es mögen die Unterthanen eigener Person die grosse Wildsee und alle grosse freye fliessende Wasser mit dem Angel oder der Ruten von freyer Hand zu ihrer selbst Hauses Nothdurfft und nicht zu verkauffen fischen. Ordin. Tyrolens. l. 4. t. 6. Civitas Bremensis jus piscandi in Flumine Visurgi à Lunæburgensi oppido Haja usq; in mare exercet. Genevæ in lacu Lemano Civibus Genevensibus piscari liberum est, alit in Rhodano, ubi majores truttæ tempore autumnii & hyemis capiuntur, ipsis severè interdictum est, sic *Serenissimus noster Princeps Elector & Prussiae Dux* capturam piscium aliis pro certâ pensione locat, & quidem jure, quia Jus Naturæ non voluit, ut res communes semper tales manerent, sed voluit, ut saltem pro certo rerum statu communes essent, & Magistratus dispositio eis accederet, ita ne liceat piscari, quando semen aut fatum emittunt, ne liceat certis machinationibus extrahere, quibus non solum piscium copia exhauritur ac aquæ inficiuntur, ut progignendis piscibus inhabiles redduntur. Ad Regalia quoq; referuntur pretiosi lapides & gemmæ in mari inventæ. Sic succinum in Prussia Ducali non relinquitur inventori, sed Regalibus Serenissimi Electoris annumeratur *P. X. l. 3. T. 1. a. 3. §. 3.* Gedanenses quotannis magnum capiunt lucrum ex collectione succini in der *Dansiger Meerung.* Battavi in India Orientali non permittunt nautis gemmas & pretiosos lapillos comparare, sed inquirunt in reversorum scrinia, priusquam navibus efferuntur. ne hoc lucrum Dominis præripiatur. *Gryphiand. l. 1. æcon. leg. c. 20. n. 18.* Episcopus Passaviensis in ripis fluminum Islæ, Dies & Eler positione furcarum unionum fures terret. De thesauris *Grot. l. 7. c. 8. n. 7. d. j. B. & P. dicit* Germaniæ populos thesauros Principi addixisse, & id jus quasi commune & Gentium esse. Nam & in Germaniâ & in Angliâ, Galliâ, Hispaniâ & Daniâ id observatur. Et *Arnifæus in tr. d. jur. Majest. l. 3. c. 6. n. 23. expressè scribit*, hanc consuetudinem, quæ Regibus & Principibus thesauros ex asse concedit totum ferè mundum occupasse.

passè. Ad stabiliendam hujus rei justitiam variæ rationes quærun-
tur: quia qui sepelit pecuniam & intra viscera terræ abscondit, pec-
cat contra Constitutiones *l. 4. §. 6. π. ad L. Jul. Pecul.*: qui textus
ad recondita in monumentis propriè spectat, vel quia Fisco tributa
pecuniæ reconditæ non solvuntur. Sed hæ rationes adeò prægnan-
tes non sunt, ut ex iis Regibus vel Principibus thesaurus casu vel
fortuito in suo vel alieno fundo à privato inventus totus debeat.
Vindicant sibi tamen locum, si thesaurus artibus magicis & super-
stitiosis inventus fuerit, hujusmodi enim ars non solùm Lege divinâ
prohibita est *Exod. c. 22. Levit. c. 19. & 20. Deut. c. 18.* & Christi-
ana pietate teste *August. l. 4. Confess. c. 3.* Verùm & humanis &
positivis statutis per omnes ætates longè rejecta & odio, habita-
apud omnes ferè nationes. Apud Ebræos constat *Reg. l. 1. c. 28. &
l. 4. c. 23.* Apud Romanos testatur *Corn. Tacit. l. 2. Annal.* facta
fuisse SCA de Mathematicis Magisq; Italia pellendis. Apud Scy-
thas *Herodian. lib. 4.* idq; in sua Rep. svasit *Plato lib. 11. d. Legib.*
quia solebant magi aut hujusmodi generis superstitiosi homines Dæ-
monis invocatione & auxilio thesauros quærere. *Lucian. in Pseu-
domant. Pollicentur malorum immisiones in hostes thesaurorum
adminicula & hereditatum successiones.* Authorq; est *Glycas in an-
nalib. 4.* & *Cedren. in Anastas.* Chabadem Persarum Regem cùm
accepisset in confinio Indiæ & Persidis esse thesaurum opulentum in
arce Tzudarensi, eò cum exercitu profectum, magos adhibuisse,
quos Dæmones repulerunt, moxq; ab Episcopo, qui divina ministe-
ria eodem loco peregerat, fugatis Dæmonibus thesaurum repertum
esse. His artibus, non malè quidam præsumunt Equitem illum Ro-
manum Neroni promississe immensas illas Didonis Reginae opes,
quas secum exportavit in Africam, ubi vastissimis & profundis spe-
cubus recondiderat, licet id irritò conatu acciderit Neroni. *Suet.
in Ner. c. 32. & 33. Tacit. Annal. l. 16.* Est enim certum Dæmo-
nem ex permisso Dei posse Cultoribus sui thesauros concedere *M.
Delrio lib. 2. disq. mag. q. 12. n. 10. Torreblanca de Magia l. 2. c. 13.
n. 45.* qui referunt Dæmones asservare ingentes thesauros ad ho-
minum seductionem; sed ita seducti homines ex actu illicito & Le-
gibus reprobato nil lucrari debent. *Covarr. in Reg. peccatum 3. part.
§. f. num. 2.*

B

X. Res

X. Res corporales, quæ si non actu, sui tamen naturâ & potentiâ tangi possunt, & sunt vel immobiles vel mobiles, mobiles sunt vel in specie mobiles vel se moventes *l. 15. §. 2. d. Re jud. l. 79. d. Leg. III. pr. j. d. inutil. Stipul. l. 93. d. V. S. l. 1. d. Ædil. Edict. Althus. Dicaolog. l. 1. c. 1. n. 17. Bocer. clasf. 5. Disp. 15. §. 3.* Res incorporales neque mobiles neque immobiles sunt, quia non sunt corpora, sed corporum accidentia, & sui natura tangi & videri non possunt, sed tantum intellectu percipiuntur *l. 1. §. 1. d. R. D. & Qual. & ideò tam à mobilibus quam immobilibus separandæ l. 2. C. d. Quadr. prescript. referuntur ad res mobiles vel immobiles, quia iis adhærent. l. 2. §. 1. l. 4. §. 1. l. 72. l. 85. d. V. O. Berlich. p. 3. concl. 33. Bocer. clasf. 5. Disp. 15. §. 25.*

XI. De spatio viæ nullum est certamen, quia ejus latitudo *L. XII. Tab. definita est in porrectum octo pedum, in anfractum sedecim pedum l. 8. D. d. Ser. R. P.* Actus latitudo non est quidem ita expressè determinata, *Varro tamen lib. 4. d. Ling. lat. ait: Latitudinem actus fuisse quatuor pedum. Itineris verò latitudinem duorum pedum.* Sed de genere usus certamen est inter *JCTos.* Qui actum habet inquit *Paulus* & plaustrum ducere & jumentum agere potest *l. 7. pr. d. S. P. II. Modestinus* inquit: Actus est ubi & armenta trajicere & vehiculum ducere liceat *l. 12. D. eod.* Et *Marcellus*: is cui via vel actus debebatur, inquit, ut vehiculi certo genere uteretur, alio genere usus fuerat *l. 11. D. Quemad. Serv. am.* quinimo interdum iter & actus appellari videntur, quæ priùs dicebantur *Via & Actus l. pen. π. de Evid.* At *Pomponius & Ulpianus* actum jumentum, viam vehiculi propriam esse putarunt, ut quemadmodum iter est proprium peditum & equitum, sic actus proprius esset agasonum & mulionum, via verò aurigarum *l. 13. π. d. Servit. l. 1. §. 1. d. S. R. P.* In hac Lege *Hott. o. l. 2. c. 21.* verbum ambulandi mutavit in vehendi in definitione viæ, quia eundi verbo satis perspicuè ambulatio continetur, sed non proprietas viæ, quæ in vehendo consistit. Existimat verò certamen *JCTorum* ita componi posse, ut *Ulpianus & Pomponius* verborum proprietatem secuti sint, *Paulus* autem & *Modestinus* loquendi consuetudinem in vulgus receptam.

XII. Aquæductus alius publicus alius privatus est. Publicus fit

fit ad publicum vel Reip. usum, quales aquæductus adhuc hodiè habent *Urbs Roma, Resp. Genuensis, Augusta & Ulma*, ubi ducitur aqua in Civitatem, & per Civitatem ad castella & fontes publicos salientes & fistulis aquam fundentes, vel etiam ad ædes privatas fistulis, rivo, tubulis, item per lapidem stratum aliisque modis, quorum etiam Leges meminere *l. 78. π. d. Contrab. Empt. l. 11. §. ult. π. Comm. præd. l. 38. §. ult. π. d. Act. Empt.* De his aquæductibus & modis aquæ ducendæ eruditè scripserunt *M. Vitruvius l. 8. d. Architect. c. 6. & 7. Pallodius lib. 9. c. 21.* Sed hic aquæductus publicus non est Servitus, quia aqua publico usui destinata est, & Principis tantùm vel communitatis concessione habetur & privatis conceditur, etsi concessio facta est personæ, Successori à Principe renovandum est hoc beneficium, quod si successor non impetravit, injuria dicitur *l. 1. §. Si ex castello 40. d. aq. quot. & estiv.* Aquæductus privatus fit ad fundum nostrum & usum privatum per fundum alterius, seu ut Ulpian. *in l. 1. in f. pr. π. d. S. R. P.* ait: *Aquæductus est jus aquam ducendi per fundum alienum ad irriganda prædia rustica l. hoc jure 3. in pr. π. d. aq. quot. & estiv.* potest haberi pecoris causa *d. l. 3. in pr.* vel amoenitatis tantùm gratia *in l. 3. π. eod. l. 37. d. S. R. P.*

XIII. Sæpè contingit, ut in meo fundo aqua erumpat, quæ ex vicino fundo venas habet, has venas, si vicino non sit Servitus imposita: ne venas incidat, neq; me prohibeat. Si quid facere velim, ut aqua, quæ debetur per venas, erumpat, licet vicino incidere, ita ut desinat aqua ad me pervenire, *l. si in meo 21. π. d. aq. & aq. pluvi. arcend.* Solet etiam controversi, an aquam in meo natam sistere queam? Ratio dubitandi præsertim, si ita semper tempore immemorali fluxit, est hæc: quia aquæductus, cujus origo memoriam excessit constituti juris loco habetur *l. 3. §. 4. π. d. aq. quot. & estiv.* & tempus immemorale habet vim tituli & privilegii *c. super quibusdam §. præterea d. V. S.* Ratio tamen hæc per aliam tollitur, quia cuilibet in suo hætenus facere licet, quatenus nil in alienum immittit. *l. sicuti §. Aristo π. si Servit. vind:* is verò nihil in alienum immittit, qui aquam sistit, coërcet, & ejus fluxum impedit. *Cass. Manz. d. Servit. P. II. & R. ad Tit. 3. q. 51.*

XIV. Aquæhaustus est jus aquæ hauriendæ ex flumine, fon-

te vel puteo, vel aliâ vicini aquâ, quatenus pro utilitate fundi opus est. *Coras. ad rubr. d. Servit. n. 126.* debet tamen modum haustu dictum observare *arg. l. preses 6. C. Serv. & aq. arg. l. qui luminibus 11. π. d. S. P. II.* nec potest alteri haustum cedere *l. cum essent 33. §. 1. π. d. S. R. P.* Haustu concessio iter quoq; ad hauriendum concessum esse videtur *l. 3. §. 3. π. d. S. R. P.* quia uno concessio omnia illa concessa videntur, sine quibus concessum explicari non potest *l. 2. π. d. Jurisd:* quæ regula in materia Servitutum singulariter obtinet *l. 1. §. 1. π. Si Ususfr. pet. l. iter 10. π. d. Servit: l. 11. §. 1. π. Comm. præd:* Tantam autem affinitatem habent jus hauriendi & adeundi, ut si quis tantum facultatem adeundi concesserit ad fontem vel puteum etiam hoc ipso jus hauriendi concessisse videatur. *l. 3. §. 3. d. S. R. P. Casp. Manz. d. l. q. 56.*

XV. Pecoris ad aquam appulsus est jus pecoris ad vicini aquâ appellendi, ejus adaquandi gratia *l. 1. l. 4. & 5. π. d. S. R. P.* quod si plura quam conventum est pecora ad aquam appelluntur, prohiberi, quæ ultra numerum sunt, possunt *l. 1. §. 18. π. d. aq. quot:* Sine Servitute pascendi constituta pascere in alieno non licet, nam herbæ agri mei meæ sunt *l. 9. l. 7. §. ult. d. A. R. D. l. 49. §. 1. π. d. R. V.* Ratio à simili deducitur, quia nec aucupium facere licet invito Domino, quod minus est *l. Divus. 16. π. d. S. U. P.* idè neq; milites de jure communi eam facultatem, quam sibi hodiè arrogant, pascendi equos in privatorum prædiis habent *l. 2. d. pasc. pub. & priv.* Si aliquis proprio ausu sine servitute constitutâ equum aut aliud pecus in alienum prædium pascendi causâ immiserit, illud de jure communi, non ita ut hodiè de praxi, licet includere, uti *Pomponius l. 39. π. ad L. Aq.* respondit: si quis pecus alienum in suo agro deprehenderit, illud nullo jure includere potest, quia si quid ex eâ re damnum cepit, habet proprias actiones, veluti *utilem Actionem L. Aquil.* vel de *pastu pecoris d. l. 39. l. qui servandarum 14. §. f. π. d. præscript. verb.* vel de *pauperie l. 1. & t. t. π. Si Quadr. paup. fec. dic:* non debet igitur sibi propriâ autoritate jus dicere. Nec obstat ratim, quæ vi fluminis in agrum delata est, à Domino tamdiu retineri posse, donec de præterito damno alter ei caveat, quia magna est diversitas inter ratim & pecora, nec enim ratis præter custodiam aliquid requirit, pecora autem majorem exigunt curam, &

& majus in retentione versatur periculum, quia citius pereunt animalia, quàm aliæ res, quando in alieno stabulo ignotis personis committuntur *Cass. Manz. d. tr. q. 63.*

XVI. Ab hac Servitute pascendi fecernunt hodiè receptum (differens ab eò, cùjus fit mentio *in l. pen. si Serv. vind.*) jus compascui die *Roppel-Weide* quod est quando duo pluresvè vicini ex familiaritate in prædiis & territoriis suis sibi invicem mutua pascua concedunt. *Covarr. pr. q. 31. n. 6.* Acquiritur verò in his compascuis fundis solùm jus, ex quo uterq; vicinus habet facultatem in alterius sua pecora pascendi quamdiu alteri visum fuerit, adeoque ab unâ vel alterâ parte separatim propriis pascuis uti volente revocari potest *Carpz. p. 2. c. 41. d. 9.* Hæ Servitutes sunt prædiorum, nam ideò pecus ad aquam appellimus, aquam haurimus & pecus pascimus, ut ipsum potet & edat, quæ non hominum sed prædiorum utilitas est, utpote quorum utilitas seu fructus maximè in pecore consistit *l. 4. d. S. R. P.* Nec obitat *l. Mela §. f. d. Alim. & cib. leg. Anth. Matth. in not. & animadvert. ad §. inter rusticorum d. S. R. P. & II.* hunc locum mendosum esse putat, & restituendum ex autoritate *Hug. Don.* ita: Nam & haustus aquæ & pecoris ad aquam appulsus, Servitus est. Personæ tamen ejus, qui vicinus non est, utiliter relinquitur vel authore *Longovallio in l. imperium D. d. Jurisd:* hoc modo: Est Servitus per se, non tamen ei, qui vicinus non est, inutiliter relinquitur. Magis tamen Nobis arridet distinctio *Clariss. Domini Struvii Ex. 13. §. 28.* dicentis: *Sunt enarratæ Servitutes reales & rusticæ, quando spectant utilitatem prædiorum rusticorum, & quæ inibi aluntur pecorum l. 4. d. S. P. R. Sunt verò personales, cùm non ad prædii sed personæ utilitatem tendunt, ut si jus aquæ hauriendæ ex fonte alieno quis habeat, qui utatur ad potum vel coquendos cibos l. 14. §. f. d. Alim. leg:*

XVII. Servitutes urbanæ cum rerum distinctione ortæ sunt; *Domus inquit Arist. 1. Oecon. 6.* aptanda fuit ad facultates, ad sanitatem & incolentium usum. Ad facultates, ut convenirent fructibus, vestimentis, mercibus, ut interdum loca ventis exposita sint, alia apta Servis, Liberis, Mulieribus, Viris, Hospitibus, Civibus. Ad sanitatem, si domus æstate ventis, & hyeme Soli exposita. Sed

quomodo quis singulas has commoditates ædium habere potest, nisi vicinarum ædium prædiorumve Dominos in auxilium vocet. Inde jus stillicidii ortum, cum nemini liceat, stillicidium seu tectum suorum ædificiorum in aream aut fundum alienum extendere, nisi servitus pactioibus constituta sit §. 1. & 4. j. d. S. P. U. & R. l. 2. D. d. S. P. U. quâ non constituta compelli quis potest per vicinum, ut aquam in plateam publicam derivet l. 1. d. S. U. P. Constituta verò Servitus est vel stillicidii avertendi i. e. derivandi in tectum vel aream vicini, quæ affirmativa dicitur, quando scil. vicinus pati tenetur, ut ex tectò meò aqua pluvialis stillatim cadat, vel stillicidii non avertendi. Est enim aqua, quam recipit vicinus ex vicini tecto, ipsi oneri & commodo. Priori casu constituta est servitus stillicidii recipiendi scil. respectu prædii servientis, quod guttas è tecto cadentes ex nostro tecto vicinus suscipere cogitur in suo tecto vel area l. 2. 20. §. 2. & seqq. d. 1. Posteriori casu constitui potest Servitus non avertendi, qua vicinus non potest aquam avertere, hoc fine, ut in vicini cisternam vel hortum fluat. Servitus fluminis est, quando vicinus cogitur pati, ut aqua pluvialis collecta per tubos & canales se effundat l. 1. §. 1. D. d. S. U. P. quæ dicitur avertendi seu recipiendi, non avertendi verò seu non recipiendi est, quando vicino non licet, flumen ex suis ædibus veniens, à nostro avertere prædio, cum tale flumen ad irrigandos hortos vicino profit.

XVIII. Jus altius tollendi libertas dicitur, quatenus est libera facultas in suo in altum ædificandi & tollendi etiam in infinitum l. 24. d. S. U. P. l. 8. C. d. Serv. & aqv. ejus dicitur esse aer, cujus est solum l. 21. §. 1. l. 22. §. 4. D. Quod Vi aut Clam. nec prohibetur altius ædificia tollere, licet vicini ædes obscuret, l. 4. l. 14. D. d. S. U. P. l. 24. §. 12. D. Dam. inf. nisi libertas ædificandi restricta fuerit, sicut Romæ tempore Augusti Sveton. c. 89. Neronis Tacit. l. 15. Ann. Trajani Aurel. Vict. in Ep. Plin. l. 35. c. 14. quæ restrictio præcisè servari debet l. 11. D. d. S. U. P. l. 1. 3. C. d. ædif. priv. l. 1. §. 17. D. d. nov. op. nunc. Sed quid Servitus altius tollendi sit, inter Doctores non convenit. Alii hanc Servitatem obtinere putant, quando v. g. statutis & Consuetudine certus ædificandi modus & terminus est receptus, ut nemo invito vicino altius ædificare queat. Et hæc est communis explicatio, tradita à Joh. Fab

Fab. in §. eq. j. d. Act. & probata ab August. & Zas ibid. à quâ etiam non longè recedit Charond. 1. verifim. 5. ad l. Si priusquam d. Nov. op. nunc: tum dici existimans, quem jure Servitutis altiùs tollere, ubi prius statuto aut pacto certus modus ædificii fuerit præfinitus, ita dicitur Florentiæ non licere ultra certam mensuram, invito vicino ædes propter lumina vicini extollere Coras. tr. d. Serv. l. 1. hoc modo a vicino remisso jam jure Servitutis potiùs quàm libertatis naturalis altiùs ædes tolli videntur, quod Vultej. 1. Disc. 5. post Wesenb. in §. eq. j. d. Act: ita limitat. ut tum demum obtineat, si Servitus nè altiùs tollatur, non simpliciter remissa sed cessa fit. Verùm hoc modo non constituitur Servitus, sed ante constituta tollitur & ædes in suam libertatem restituuntur Jason in d. §. eq. neq; illa cessio efficere potest, quo minus ædibus libertas restituta rectè dicatur. Alii hanc Servitutum ita intelligunt, ut vicinus in meum commodum cogatur ædes suas altiùs tollere, ut ita prospectus in nostras ædes non pateat, veluti si per repercussionem lumen in ædes deferatur arg. l. 17. §. 2. d. S. U. P. vel si mercator dolosus umbrosas ædes vel tabernas habere velit, vel ne lumen officiat pannis aliisve mercibus mercatoris fortè aut pharmacopolæ, quarum nonnulla lumina aperta ægrè admittunt, vel ut venti arceantur, si via vicina est alta, domus verò mea depressa, ut vicinus in medio existens ædificando faciat, ne euntes per viam possint videre secreta domus meæ, fundamentum ponentes in l. 2. d. S. U. P. §. 2. j. d. Act: Sed & hæc conjectura destruitur tum quia de ejusmodi extraordinariâ Servitutis specie JCTi cogitasse non videntur, tum quia in d. l. non intenditur, ut vicinus altiùs tollat, sed ei jus esse, altiùs suas ædes tollere. Nec tenetur Servitutum debens facere, exceptâ Servitute oneris ferendi l. 15. §. 1. d. Serv. sed non facere aut pati Hillig. l. II. c. 5. Aliter sentit Ludw. D. 5. ad j. 0. 6. lit. F. Habnius in o. th. pr. ad Wes. d. S. U. P. probat jus altiùs tollendi rectè referri ad Servitutes (1.) per text. in l. 2. pr. d. S. U. P. l. 2. d. S. P. R. l. 7. §. 1. Comm. præd. §. 2. j. d. Act: l. 1. C. d. Servit. §. 1. (2.) quia exinde competit actio confessoria, realis & propria Servitutum §. eq. ib. j. d. Act: arg. l. 2. Si Servit. vind. (3.) quia non parva est hujus Servitutis utilitas arg. l. 15. pr. d. Servit: his præmissis considerat Servitutum hanc dupliciter, vel ut vicini

nus

nus teneatur ædes suas altius tollere ad mearum utilitatem, ad quod ipsum cogere possum *arg. l. 17. §. 1. l. 33. d. S. P. U. l. 15. d. op. nov. nunc.* Vel ut vicinus ad suarum ædium utilitatem eas altius tollere queat, quod vicinus pati cogitur *d. §. æq;.* Sed hoc tenetur vicinus pati, quando non jure Servitutis, sed saltem jure Libertatis utor, *hæc saltem distinctione* locum habente, ut in jure Libertatis alius contra suâ libertate uti & contra ædificare possit, quando verò quis ob Servitutum altius tollendi pati tenetur, ut alter ad utilitatem suam ædes suas altius tollat *l. 19. pr. D. d. Usufr.* tum ob libertatem imminutam non potest contra ædificando in eandem altitudinem suum ædificium extendere *Clariss. Dnus Struv. Ex. 13. §. 12.* Ubi semel constituta Servitus altius tollendi, ut vicinus me invito possit ædes suas altius tollere, ego contra tollere non possum jure constitutæ illius Servitutis altius tollendi, quam alter habet formaliter, ego verò teneor pati, ut ille sic in meo luminibus meis officiat, ad quod ipsi servit prædium meum & minuitur, ipsius augeatur. Quo sensu quidem dici potest eum qui habet Servitutum altius tollendi ædes suas, activè & formaliter, per consequentiam quoq; passivè & materialiter in prædio vicini servitutum habere, ne vicinus contra ædes suas altius tollat, quia hoc ex constitutâ priorè Servitute sequitur, ut in prædio servo sit Servitus, ne possit altius tollere *Bach. ad Treutl. vol. 1. Diss. 17. §. 3. Lit. D. Hahn. ad Wesenb. d. l.*

XIX. *Usufr. strictè* significat jus Servitutis, & definitur à Paulo *l. 1. D. d. Usufr.* per jus tanquam genus remotum. *Usufr.* enim immediatè Servitutis personalis est species, & Servitus personalis est species Servitutis, ut docet Martianus in *l. 1. D. d. Servit:* quamobrem etiamsi jus hic Servitutum significet, nihilominus tamen manet jus remotum genus. *alienis rebus utendi fruendi salva earum substantia,* quia perempta rei substantia interit *Usufr.* quam rationem proponunt Græci Interpp. ad *Basil. l. 16. Tit. 1.* cui interpretationi præivit *Tribon: in l. 2. π. d. Usufr.* dicens ex Celso: *est enim.* Dicitio enim indicat hæc verba, & conjungenda esse cum præcedentibus, & eorum rationem & declarationem continere, ut innotescat, quale jus sit *Usufr.* nempe ut finitâ substantiâ finiatur. Et hic est verus *Usufr.* qui antiquioribus Jurisprudentiæ temporibus

bus solus obtinuit, cum quasi Ususfr. prorsus incognitus esset, quia res fungibiles neq; naturali neq; civili ratione Ususfr. admittebant, non naturali, quia Natura non patitur duo contraria in eodem subjecto, nec civili, quoniam Ususfructus est Servitus *l. 1. D. d. Servit.* quæ ex regulis Juris Civilis non potest consistere in rebus propriis *l. 27. D. d. S. R. P. l. 5. in pr. D. Si Ususfr. pet.* cujusmodi sunt res, quæ usu consumuntur, qui sine proprietate in accipientem non transfertur *l. 7. D. d. Usufr. ear. rer.* Sed sub Monarchia sanctitas Romanæ Jurisprudentiæ violata & factum SC. de quasi Usufr. *l. 3. § 5. D. d. Usufr. ear. rer.*

XX. Originem habet Ususfr. *strictè* dictus ex Jure Civili. & quidem ex ejus parte, quæ vocatur *media Jurisprudentia*, sic ait *Ulpian. tit. d. Legat. §. Ususfr.* Ususfructus jure Civili legari potest earum rerum, quarum salva substantia utendi fruendi potest esse facultas, ubi Jus Civile *mediam Jurisprudentiam* significat, cum enim infirmitas humanæ conditionis non ferat, ut aut Legislatores omnia comprehendere aut aperte scribere possint, ideo ut *Pomponius* ait *l. 2. §. his π. d. O. J.* His legibus latis caput, ut naturaliter evenire solet, ut interpretatis desideraret prudentium auctoritatem necessariam esse Disputationem fori, quæ *media Jurisprudentia* fuit, & quasi secretior quædam ac non scripta Legum Decemviralium interpretatio per traditionem à prudentibus ad prudentes traditam *l. 10. π. d. Jur. Cod.* Hæc Jurisprudentia pro duplici genere Servitutis induxit, ut Servitus urbana ita amitteretur, si Dominus prædii fervientis biennio usucepisset ejus libertatem, & ut altera hoc solo amitteretur, si Usufructuarius eâ biennio usus non esset. Sed totum hoc jus quod induxit *media Jurisprudentia*, conturbatum est in *l. pen. C. d. Usufr.* quia & rerum & temporum, & locorum & formæ amissionis emendationem induxit, quoad res constituit, ut omnium Ususfr. amittatur, tempus annale & biennale in longum produxit, quod est decem & viginti annorum *pr. j. d. Usucap.* deinde præsentis & absentis discrimen constituit, quo de argumento fusius *M. Aurel. Galv. in Diss. d. Usufr. c. 6. Quò jure inductus fuerit Ususfr.*

XXI. Minus habet is, qui Ususfr. habet, quàm qui Ususfr. Hic utitur ad compendium & lucrum, ille ad necessitatem tantum. Hic alienare suum jus in alium potest, ille non potest *§. 1. j. d. Usu & Hab.* In descriptione & distinctione usus ab Usufructu ma-

xime

mè Tribonianus Antonium Matth. in π . *Disp.* 16. θ . 40. statuentem \S .
1. j. d. *Uf. & Hab.*: ex *l. plenum* 12. \S . 1. π . *ead.* imperfectè descriptum
esse, principium videlicet tantum, in quo refertur sententia Nervæ o-
missa correctione; Et Oldenburgerum in *itiner. jurid.* *Tit.* 5. \S . 97.
offendit, qui hâc utitur invektivâ: *Tribonianus hâc in re non ita
distinguit Usus ab Usufr. ut jure Naturæ debuisset. Parcissimè enim
& durissimè scribit. Si pecorum vel ovium usus legatus sit, neq; la-
ctæ, neq; agnis, neq; lanâ utatur usuarius, quia ea in fructu sunt.
Planè ad stercoreandum agrum pecoribus uti potest* \S . 4. j. d. *Uf. &
Hab.* das ist gar zu enge und mit einer kurzen Elen abgemessen. Ple-
nius & benignius interpretanda sunt ultima voluntates. Ego puto
Tribonianum hic ἀβλεψίαν passum dum non perlegit d. \S . 4. *matri-
culam quæ est in l. 12. §. 2. d. Uf. & Hab.* Uterq; secutus est Hotto-
mannum in *Epit. π. ad Tit. d. Uf. & Hab. n. 4.* qui Tribonianisocor-
diam, uti ibi dicit, non satis admirari potest, qui in \S . 1. j. *h. l.* istam
Nervæ sententiam tanto veterum consensu explosam & repudiatâ,
nobis tamen pro receptâ & probatâ obtruserit. Illud constat, aut
quoniam animalium partus in fructu sunt, & vitulus vaccæ fructus
appellatur in *l. vacca* 43. *D. d. Evid.*: cui vaccæ usus legatus est, ad
eum illius usus non pertineat, ac proinde non fuisse usuario locum
illi nobili & vexatæ quæstioni. Sic se Doctores more gruum se-
quuntur, licet nullam reprehensionis causam indicare vel rationem
reddere queant. Legis 12. \S . 1. verba sunt: *Præter habitationē. quam
habet cui usus datus est, deambulandi quoq; & gestandi jus habebit.
Sabinus & Cassius & lignis ad usum quotidianum & horto & pomis
& oleribus non usq; ad compendium sed ad usum scil. non usq; ad
abusum. idem Nerva: & adjicit stramentis etiam usurum sed neq;
foliis, neq; oleo, neq; frumento, neq; frugibus usurum.* Hæc est me-
ri juris ratio, æquitatis & humanitatis est in seqq: *Sed Sabinus &
Cassius, & Labeo & Proculus hoc amplius, etiam ex his, quæ in fundo
nascuntur, quod ad victum sibi suis sufficiat, sumpturum & ex his
quæ Nerva negavit.* Ex quò liquet ait Bachov. *ad d. t. j.* calumnia
Hottomanni, qui socordiam Triboniani accusat, quam Antonius
Matthæus & Oldenburgerus imitantur. Etenim proponitur hic, quid
mera juris ratio tribuit usuario, & quidem iisdem verbis, quibus in
d. l. 12. §. 1. proponitur sententia eorum, qui ex æquitate aliquid am-
plius tribuerunt Usuario. Nec magis calumniandus hic est Tribonia-
nus quàm in \S . 4. *d. l.* ubi eadem responsio repetenda est.

Kc 3004

ULB Halle

3

003 757 714

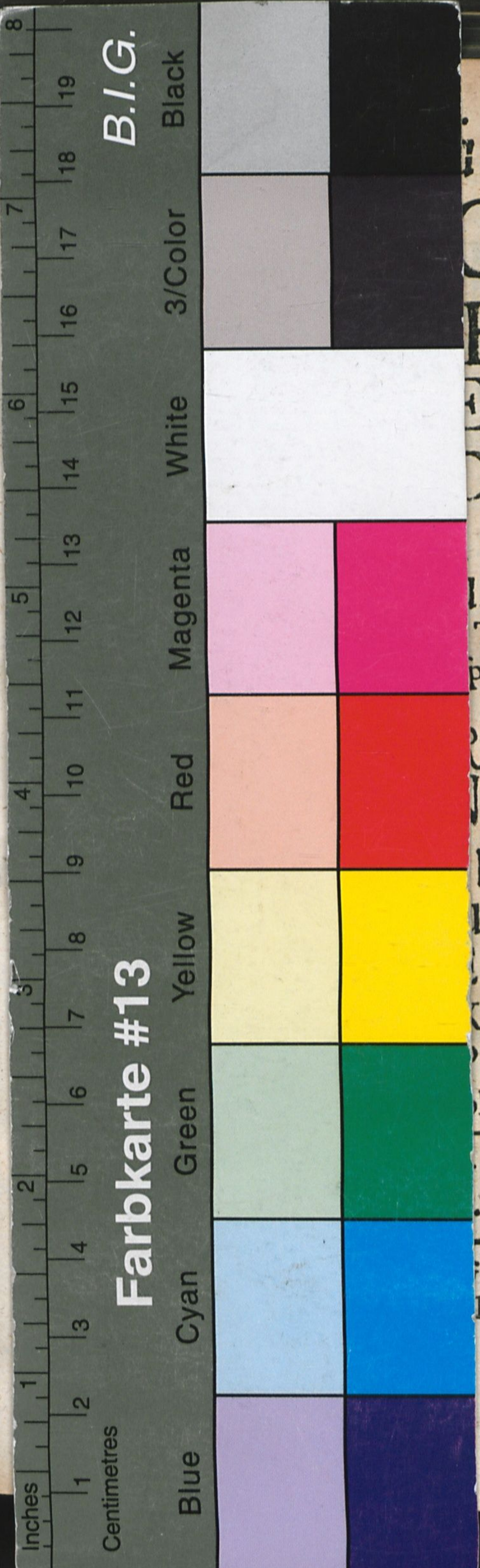

Bitte nach Ausleihe an
Frau Richter. 1
Sammelbd. ? oder
Inhaltliche Werte ?

von 125

N. J.
TATIO VI.
CTARUM
ESIUM
ERTI & CON-
OVERSI

d. Reb: corp. & incorp.
Usufr. d. Usu & Hab: iisque
Theod: Libb: βασιλικ. & ῥ.
pondentibus.

Quam
ÆSIDE
E CHRISTO-

RO *Golk*/
l. D. & P. P.
S FRIDERICUS

Y, Reg: Bor.
ONDENS
licè defendet
TORIO MAJORI
l. c. LXXXI.

FIOMONTI.
REUSNERIANO.